

პერიოდული სამეცნიერო ჟურნალი
PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL
ПЕРИОДИЧЕСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ISSN 2346-8467

აგრო
AGRO
АГРО
NEWS

№1

ქუთაისი – Kutaisi – Кутаиси

2016

ჟურნალი წარმოადგენს
კავშირი იმერეთის აგროეკოლოგიური ასოციაციისა და
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრარული ფაკულტეტის
პერიოდულ-სამეცნიერო გამოცემას

სარედაქციო კოლეგია:

ლორთქიფანიძე როზა – (მთავარი რედაქტორი);
ავალიშვილი ნინო (სწავლული მდივანი);
ურუშაძე თენგიზი; პაპუნიძე ვანო; შაფაქიძე ელგუჯა; ასათიანი რევაზი; კოპალიანი როლანდი; ჯაბნიძე რევაზი; კინწურაშვილი ქეთევანი; მიქელაძე ალექსანდრე; ჭაბუკიანი რანი; ქობალია ვახტანგი; ფრუიძე მაყვალა; ჩანჩიანი-ანასაშვილი ნუნუ; დოლბაია თამარი; ყუბანიშვილი მაკა; კვლენჯერიძე ნინო; ყიფიანი ნინო; ხელაძე მაია; კილასონია ემზარ; კველიშვილი მანანა; ჩხიროძე დარეჯანი; ჯობავა ტრისტანი; წიქორიძე მამუკა; თავბერიძე სოსო; თაბაგარი მარიეტა; კილაძე რამაზი; მეტრეველი მარიამი; დვალაძე გულნარა; ნემსაძე მარიამი.

სარედაქციო კოლეგიის საზღვარგარეთის წევრები:

იოფე გრიგორი (აშშ); კავალიაუსკას ვიდასი (ლიტვა); ჩუხნო ინნა (უკრაინა); ბელოკონევა-შიუკაშვილი მარინა (პოლონეთი); გასანოვი ზაური (აზერბაიჯანი); მამადოვი რამაზანი (თურქეთი); სანტროსიანი გაგიკი (სომხეთი); სალინდიევი ულტემურატი (ყაზახეთი).

The magazine is a periodical scientific publication of
Imereti Agro-ecological Association and
Akaki Tsereteli State University Faculty of Agrarian Studies.

EDITORIAL BOARD

Lortkipanidze Roza – (Editor in Chief);
Avalishvili Nino – (Academic Secretary);
Urushadze Tengiz; Papunidze Vano; Shapakidze elguja; Asatiani Revaz; Kopaliani Roland; Jabnidze Revaz;
Kintsurashvili Ketevan; Mikeladze Aleksandr; Chabukiani Rani; Qobalia Vaxtang; Fruidze Makvala; Chachkhiani-Anansashvili Nunu; Dolbaia Tamar; Kubaneishvili Maka; Kelendjeridze Nino; Kipiani Nino; xeladze Maia; Kilasonia Emzar;
Kevlishvili Manana; Chxirodze Daredjan; Jobava Tristan; Tsiqoridze Mamuka; Tavberidze Coco; Tabagari Marieta; Kiladze Ramaz; Metreveli Mariami; Gvaladze Gulnara; Nemsadze Mariam.

FOREIGN MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Ioffe Grigory (USA); Kavaliauskas Vidas (Litva); Chuxno Inna (Ukraine); Belokoneva-Shiukashvili Marina (Poland); Gasanov Zaur (Azerbaijan); Mammadov Ramazan (Turkey); Santrosian Gagik (Armenia); Sagyndykov Ultemurat (Kazakhstan).

Журнал представляет
Периодическое научное издание
Союза агроэкологической ассоциации Имерети и
Аграрного Факультета Государственного Университета Акакия Церетели

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Лорткипанидзе Роза – (главный редактор);
Авалишвили Нино – (Учебный Секретарь);
Урушадзе Тенгиз; Папунидзе Вано; Шафакидзе Элгуджа; Асатиани Реваз; Копалиани Роланд; Джабнидзе Реваз;
Кинцурашвили Кетеван; Микеладзе Александр; Чабукиани Рани; Кобалия Вахтанг; Фруидзе Маквала; Чачхიანი-Анасашвили Нуну; Долбая Тамар; Кубанейшвили Мака; Келенджеридзе Нино; Кипиани Нино; Хеладзе Маия;
Киласония Эмзар; Кевлишвили Манана; Чхиродзе Дареджан; Джобавა Тристан; Цикоридзе Мамука; Тавберидзе Сосо; Табагари Мариета; Киладзе Рамаз; Метревели Мариами; Гваладзе Гулнара; Немсадзе Мариам.

ЗАРУБЕЖНЫЕ ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ:

Иоффе Григори (США); Кавалиаускас Видас (Литва); Чухно Инна (Украина); Белоконева-Шиукашвили Марина (Польша); Гасанов Заур (Азербайджан); Маммадов Рамазан (Турция); Сантросян Гагик (Армения); Сагиндигов Ултемурат (Казахстан)

როლანდ კოპალიანი – თხილის წარმოების ზრდის დინამიკა საქართველოში რეგიონების მიხედვით _____	9
ქეთევან კინწურაშვილი – კოფეინის ბანსაზღვრის და მისი მიღების ექსპრეს მეთოდი _____	13
Роза Лорткипанидзе – АГРОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СРЕДА ОСУЩЕННЫХ ПОЧВ МЕГРЕЛИИ _____	18
რეზო ჯაბნიძე – ღარბი, რომ განვითარდეს და აღორძინდეს _____	22
Сантросян Г.С. – ЦЕННЫЕ ФОРМЫ АБРИКОСА “ХАРДЖИ” В АРМЕНИИ _____	32
ნუნუ ჩაჩხიანი-ანასაშვილი – ბიოლოგიური მეთოდი ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტის მიღების ბარანტია _____	35
Roza Lortkipanidze, Nino Kelenjeridze – RAISING SOIL FERTILITY IN OLIVE PLANTATIONS VIA CLOVER CULTURES IN CONDITIONS OF TSKALTUBO DISTRICT _____	40
ვახტანგ ქობალია – მანღარინ „აღრეშლას“ ნუცეღარული თესლნერგების ფორმათა მრავალფეროვნების ბიო-მორფოლოგიური და სამეურნეო მაჩვენებლების შესწავლის შედეგები _____	42
მარიეტა თაბაგარი, ვლადიმერ უგულავა, შორენა კაპანაძე, ნატალია ჯინჭარაძე – აღმოსავლური ხურმის ჯიშების სამეურნეო მახასიათებლების შესწავლა ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის კირობებში _____	48
ნინო ავალიშვილი – ბეოლოგიური პროცესების როლი ქანებისა და რელიეფის ფორმირებაში _____	51
ლ.გ. ბაზერაშვილი, ნ. ბოკუჩავა, მ. კეველიშვილი, ნ. ჯიბლაშვილი – წაბლის დაავადებანი წინანდლის დენდროკარკში _____	56
ტრისტან ჯობავა – ლიმონ ქართულის, მეიერისა და დიოსკურიას მაღსეპრობამქეობის შესწავლის შედეგები _____	58
Мака Кубанейшвили – ТОПИНАМБУР (ЗЕМЛЯНАЯ ГРУША) – ПОЛЕЗНОЕ РАСТЕНИЕ _____	66
გულნარა დვალაძე – მაყვლის (Rubus) მცენარის მიზანდასახული კულტივირების პერსპექტივა ახალი სახის კვების მრეწველობის საღებავის წარმოებისათვის და ბიომრავალფეროვნების დაცვა _____	69

ნინო ყიფიანი, მაია ხელაძე – ტრიფოლიატის სხვადასხვა ფორმების ბიო-მორფოლოგიური დასასიათება _____	72
ნინო კელენჯერიძე, ნელი კელენჯერიძე – ორბანული და მინერალური სასუქების შედარებითი ეფექტურობა დაბალნაყოფიერ აღუვიურ ნიადაგებზე გაშენებულ ფეიჭოს პლანტაციაში _____	76
ნატალია სანთელაძე – ფეიჭოს კულტურის ეკონომიკური ეფექტურობა იმერეთის რეგიონის აღუვიურ ნიადაგებზე _____	79
ვაჟა თოდუა, დალი ბერიკაშვილი, სოფიო ცქვიტაია – ველური ხილი, ბამრავლება, ჭიმიური შემადგენლობა და გამოყენების პერსპექტივები _____	81
ლია კოპალიანი – ზეთისხილის ყვავილობისა და ნაყოფმსხმოიარობის ფენოლოგიური ფაზების მიმდინარეობა იმერეთის რეგიონში _____	90
მზია კურდღელია – ლავანდის კულტურის პერსპექტივა საქართველოში _____	93
ალექსანდრა ჩაფიჩაძე, მაკა ყუბანეიშვილი – ჩაიოტა (<i>Sechium edule</i>) – ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის წყარო _____	97
სულიკო ბერიძე – ცხოველთა კვების ტრადიციები საქართველოში და მისი გავლენა პროდუქტიულობაზე _____	101
მაცვალა ფრუიძე, ეკატერინე ბენდელიანი – ლუდის შენახვაზე მოქმედი ფაქტორები _____	104
ეკატერინე კახნიაშვილი – ჩაის არომატიზაცია და მიღებული პროდუქტის ეკონომიური გაანგარიშება _____	110
ვარლამ აკლაკოვი – პროლინის, არბინინისა და ჰისტიდინის ბარდაქმნის ზოგიერთი თავისებურებანი საფუძვრებში ღვინის შამპანიზაციისას _____	114
მალხაზ მიქაბერიძე – აბრონეფლეუმის სემპტრულ-ოპტიკური დასასიათებლების გამოკვლევა _____	118
თამარ ხუციძე – ველური ყვავილოვანი მცენარის - შავყამალას (<i>Scrophulariaceae Lunariifolia Boiss</i>) გვირგვინის ფურცლების მღებავი ნივთიერების მორფოლოგია _____	121
ნანა ქათამაძე, თამარ ხუციძე – ჩაის ფოთლის შენახვისა და ტრანსპორტირების პერიოდში მიმდინარე ჭიმიური და მიკრობიოლოგიური პროცესები _____	124
თეიმურაზ კანდელაკი, რამაზ კილაძე, ჯამბულ ქანთარია – თბილისის „კუს ტბის“ რეკრეაციული ზონის დენდროფლორის მდგომარეობის შეფასება და სარეკონსტრუქციო ღონისძიებების მეცნიერული დასაბუთება _____	128
ქეთევან ქუთელია – აქტინიდიის კულტურის თესლით გამრავლება _____	136

ეთერ ბენიძე, ვანდა გვანცველაძე – ბარემოს ტემპერატურული პირობების გავლენა ზოგიერთი ბაზაფხულზე მოყვავილე მერქნიანი მცენარის ფენოფაზების მიმდინარეობაზე	138
თეიმურაზ კანდელაკი, რამაზ კილაძე, ჯამბულ ქანთარია – ძალაძე თბილისის საზღვრებში და მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული მწვანე ნარბავებისა და სახელმწიფო ტყის ფონდის დაცვის რეზულირების მმქანიზმის შეფასება	144
ეთერ ბენიძე, ეკატერინა გუბელაძე, მარინა კუცია, იზა ოჩხიკიძე, ქეთევან ქუთელია – აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჯავჭავაძის გამზირზე მდებარე სასწავლო კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიის ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური შესწავლის შედეგები	151

2 **მულტიდისციპლინარული დარგები** MULTIDISCIPLINARY BRANCHES МЕЖДУДИСЦИПЛИНАРНЫЕ ОТРАСЛИ

ზეინაბ ახალაძე – საქართველოს აბრეშქვორები	161
მანანა შალამბერიძე – შერჩეულ მემკვიდრეებში შერჩერის უწყვეტია	166
გულადი თხილაიშვილი – ანტი-დემინგის მნიშვნელობა ეროვნული სასურსათო უსაფრთხოების გადაწყვეტის საკითხში	170
ნატო ჯაბნიძე – სოფლის მემკვიდრეების შემდგომი განვითარება, მიწის მართვის თანამედროვე სისტემის შემქმნის ბარეში შეუძლებელია	176
ჯემალ ანანიძე, გიორგი ჯაბნიძე – სოფლის მემკვიდრეების სპეციალიზაციისა და დარბთა შეთანაწყობის ეკონომიკური ეფექტიანობა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	183
გელა ლოსაბერიძე, დავით კბილაშვილი – აბრეშქვორების განვითარების პრობლემები და პერსპექტივები საქართველოში	187
სოსო თავბერიძე, ემზარ კილასონია – სამანქანო-სატრაქტორო აბრეშქვორების საყრდენ-ჩაჭიდებითი გამავლობის კვლევა შერდოვულ მიწათმომქმედების პირობებში	193
ემზარი კილასონია – ზეთისხილის სადემონსტრაციო ნაკვეთზე ჩასატარებელი მმქანიზმებულ სამუშაოთა ტექნოლოგია	197
მამუკა წიქორიძე – მინერალური საუქმების მმქანიზირებული ვესით მოყვადება და სიმინდის რიბთაშორისებში შეტანის ხერხები	200
სოსო თავბერიძე, დავით კბილაშვილი – თვლიანი ტრაქტორის საკურსო მდბრადობის კვლევა	203

დარეჯან ჩხიროძე – მღვრადი ბანკითარება ეკონომიკის ბარანტი	208
იზოლდა ხასაია – ტურისტული მომსახურების მომხმარებელთა პრობლემები იმერეთში	211
სერგო ცაგარეიშვილი, აკაკი ნასყიდაშვილი, მათა დიაკონიძე – კვების მომსახურების ზოგადი დახასიათება ტურიზმში	216

1 აგრონომიის მეცნიერება AGRICULTURAL SCIENCES АГРАЛЬНЫЕ НАУКИ

ЦЕННЫЕ ФОРМЫ АБРИКОСА “ХАРДЖИ” В АРМЕНИИ

Сантросян Г.С.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ АГРАРНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ АРМЕНИИ

Для выявления ценных сеянцев и клонов нами проводились экспедиционные исследования садовых насаждений, с последующим проведением наблюдений за выявленными формами абрикоса. В результате исследований, проведенных в течении 2004-2011 г.г. было выявлено свыше 47 форм сеянцев группы “Харджи”, а дальнейшее изучение отобранных форм показало, что среди них есть очень ценные формы.

Отобранные сеянцы “Харджи” 5М, 21А и 37Ай представляют интерес селекционной работе, а также можно выращивать в лесонасаждениях и в питомниках в качестве подвойного материала.

Абрикос выращивается в Армении с древних времен и занимает особое место в национальной культуре, почитаясь как один из национальных символов. Некоторые ученые считают абрикос в Армении аборигенным растением. Согласно обзору В.В. Фауста-, Г.С.Есяяна в 1977 году обосновал это мнение долгой историей выращивания абрикоса в Армении, особенно в районе Еревана.

Как справедливо отмечают Амбарцумян М.А. и др. (1981) “Среди специалистов бытует мнение, что дикие формы абрикоса Армении являются семенным потомством культурных сортов получивших название “Харджи”. Тот факт, что при семенном размножении дикие формы абрикоса не дают в потомстве схожих с культурными сортами форм, подтверждает их самостоятельное происхождение”.

Абрикосы “Харджи” (формы, размноженные семенами), в основном, сконцентрированы в старейших очагах плодородия республики: в Эчмиадзинском, Армавирском, Араратском, Арташатском, Масисском, Аштаракском, Котайкском, Талинском, Ехегнадзорском, Мегринском регионах. По своим морфологическим, биологическим и хозяйственным особенностям группа “Харджи” является промежуточной формой диких и культурных абрикосов.

В настоящее время в Армении встречаются множество сеянцев из группы “Харджи”, разнообразных по своему составу. Каждое дерево из этой группы является отдельной формой. Деревья имеют высоту до 12 м. Урожайность колеблется в пределах от 50 до 500 кг. Плоды округлые, яйцевидные или эллипсоидные, массой от 20 до 50 г. Кожица белая, желтая, зеленоватая, золотистая, разного качества. Плоды созревают в условиях Араратской равнины с 20 июня по 30 июля, а в ее предгорной зоне с 5 июня по 30 августа (Морилян Э.С., Варданян З.Б. 1982).

Целью настоящей работы явилось отобрать в абрикосовых садах районов промышленного садоводства Армении, лучшие клоны некоторых сортов сеянцы “Харджи” и дальнейшим их размножением организовать маточные насаждения.

Объект и методика исследований.

Работа проводилась с 2003 года.

Исследования проводились путем экспедиционных исследований, стационарных наблюдений, экспериментальных работ, сбор материалов, лабораторных анализов.

Во время экспедиций нами выделялись наиболее отличающиеся клоны и сеянцы абрикоса (по урожайности, качеству плодов, устойчивости био- и абиотических факторов внешней среды и т.д.).

В основном мы руководствовались методикой, разработанной ВНИИЦ им. И.М.Мичурина (4, 5).

Результаты исследований:

Изучение отобранных 47 форм сеянцев группы Харджи, в период 2004-2011 г.г. показало, что среди них есть очень ценные формы.

Сеянцы из группы “Харджи” “ 5М, “ 21Ар и “ 37Ай выделяются высокой урожайностью, качественными показателями, повышенной морозостойчивостью и т.д.

Несколько большее содержание кислоты отмечается в плодах сеянцев “ 5М и “ 21Ар.

Таблица

Общая характеристика некоторых форм и сеянцев “Харджи”

Название форм, сеянцев “Харджи”	Время созревания	Средний урожай с дерева, кг	Средняя масса плода, г	Окраска плода	Химический состав плодов, в %		
					Сухие вещества	Общие сахара	Кислотность
Харджи “ 5М	20-30/6	120	50	Желто-оранжевая	19.48	12.70	0.82
Харджи “ 21 Ар	5-15/7	140	42	Оранжево-зеленоватая	18.23	12.22	0.76
Харджи “ 37 Ай	10-25/7	160	40	Оранжево-зеленоватая	18.60	12.58	0.68

Харджи “ 5 М. Эта форма нами выделена в 2004 г. села Мердзаван Армавирского марза.

Дерево ниже средней величины, имеет высоту 5.0 м, диаметр кроны 5.7 м, окружность штамба 80 см. Разветвленность средняя. Однолетние ветки толстые, основание темнозеленое, на солнечной стороне красное, почки крупные, междуузлия короткие.

Листья средней величины, сердцевидные, с удлинённой вершиной. Пластинка тонкая, темнозеленая, поверхность гладкая, края мелкопильчатые. Черешок светлокрасный, сравнительно тонкий, длиной 50 мм.

Цветки средней величины, чашечка темнокрашенная, чашелистики конические. Лепестки округлые, белые. Тычиночные нитки белые, тонкие, пестик длинее тычинок.

Плоды крупные, в среднем 50 г (47x41x43 мм), широкоэллипсоидные, воронка среднего размера, вершина округлая. Брюшной шов мало выражен. Кожица толстая, прочная, желтая, ½ часть на солнечной стороне с малиновым румянцем, опушенность средняя. Мякоть оранжевая, плотная, сочная, очень сладкая, ароматная, хорошего качества, от косточки хорошо

отделяется.

Косточка свободная, 2.4 г (31x19x11 мм), удлинено-яйцевидная, светло-коричневая, шероховатая, ребра брюшного шва выражены слабо, спинной шов открыт у вершины. Ядро сладкое, полное, массой 0.8 г.

Дерево морозоустойчивое, повреждаемость болезнями слабая. Урожайность высокая 100-140 кг. По сравнению со стандартными сортами цветет на 2-3 дня позже. Плоды созревают с 20-30 июня. Употребляют в свежем виде и для приготовления соков. Представляет интерес в селекционной работе, а также для местного потребления, для выращивания в лесонасаждениях и в питомниках в качестве подвойного материала.

Харджи " 21 Ар. Выявлена нами в 2004 г. села Аревшата Араратского марза.

Дерево крупное, имеет высоту 7.5 м, диаметр кроны 8.0 м, окружность штамба 100 см. Разветвленность средняя. Однолетние ветки светлозеленые, на солнечной стороне окрашены, средней толщины, генеративные почки мелкие, междуузлия короткие.

Листья средней величины (82x79 мм), округлые, с заостренной вершиной. Пластинка толстая, темно-зеленая, блестящая, гладкая, края крупнопильчатые. Черешок окрашен, длиной 48 мм.

Цветки довольно крупные, чашечка темно-каштановая, чашелистики конические. Лепестки округлые, белые. Тычиночные нити окрашены, тонкие, пестик длинее тычинок.

Плоды крупные, в среднем 42 г (47x58x42 мм), округлые, воронка глубокая, широкая. Кожица толстая, желто-оранжевая, на солнечной стороне красиво окрашенная, средне опушенная, от мякоти не отделяется. Мякоть оранжевая, средней плотности, мясистая, сладкая, с приятным вкусом и нежным ароматом.

Косточка свободная, мелкая 1.9 г, округлая, вершина и основание удлиненные, поверхность гладкая, ребро брюшного шва слабо выражены. Ядро сладкое, полное, массой 0.8 г.

Дерево сравнительно морозостойкое. От дырчатой пятнистости страдает мало. Имеет склонность к самоопылению. Урожайность высокая – 100-180 кг с дерева, а в отдельные годы до 300 кг. Плоды созревают с 5-15 июля. Употребляется в свежем виде и для приготовления сухопродуктов. Представляет интерес в селекционной работе, для лесонасаждений и в качестве подвойного материала в питомниках.

Харджи " 37 Ай. Выявлена нами в 2004 г. села Айгек Армавирского марза.

Дерево средней величины, имеет высоту 7.0 м, диаметр кроны 7.5 м, окружность штамба 120 см. Разветвленность средняя. Однолетние ветки светлозеленые, на солнечной стороне красные, почки крупные.

Листья мелкие (63x60 мм), округлые, края двояко-крупнозубчатые, вершина слегка изогнута вниз, пластинка тонкая, поверхность гладкая. Главная жилка окрашена. Черешок длинный 46 мм.

Цветки средней величины, чашечка темно-каштановая, чашелистики конусообразные, иногда закруглены, неопушенные. Лепестки плоско-округлые, белые. Пестик прямостоячий, длинее тычинок.

Плоды средние, в среднем (39x38x36 мм) весом до 40 г, форма яйцевидная ассиметричная. Вершина округлая, реже заостренная. Воронка глубокая, широкая. Кожица средней толщины, прочная, очень слабо опушенная, от мякоти не отделяется. Цвет плода оранжево-зеленоватый с буроватым румянцем. Мякоть оранжевая, плотная, хрустящая, очень сладкая, со специфическим привкусом, слабо ароматная.

Косточка средняя (37x21x13 мм, составляет 4-5% веса плода, удлиненная, с шейкой у основания. Все ребра брюшного шва выдаются, центральное ребро острое. Спинной шов открыт только у основания, поверхность слабо шероховатая. Ядро сладкое, полное, составляет 40% веса косточки, массой 1.0 г.

Урожайность высокая – 120-200 кг с дерева, дырчатой пятнистостью поражается очень слабо, сравнительно морозоустойчив. Имеет склонность к самоопылению.

Плоды среднего срока созревания с 10-25 июля. Плоды очень пригодны для сушки, употребляют также в свежем виде.

Представляет интерес в селекционной работе и для лесонасаждений.

ЛИТЕРАТУРА

1. Амбарцумян М.А., Арутюнян М.Н., Амбарцумян А. М.- К вопросу диких форм абрикоса в Армении. Материалы VI по культуре абрикоса. Часть 1, "Айастан", Ереван, 1981, с. 83-85.
2. Морибян Э.С. – Формы абрикоса Харджи Армении.- Известия с.х.наук, " 8, Ереван, 1982, с. 25-29.
3. Морибян Э.С. –Абрикосы Армении, Ереван, "Айастан", Ереван, 1988, 191 с. (на арм. языке).
4. Программа и методика сортоизучения плодовых, ягодных и орехоплодных культур, Мичуринск, 1973, 492 с.
5. Программа и методика селекционных плодовых, ягодных и орехоплодных культур, Мичуринск, 1981, 407 с.

VALUABLE FORMS OF AN APRICOT OF A "HARDZHA" IN ARMENIA

G. Santrosyan

National agrarian university of Armenia.

Summary

For exposing valuable seedlings and clones we have conducted forwarding investigation of garden plantations with the following observation of exposed apricot forms. In the result of investigation, taken place during 2004-2011 years it was revealed more than 47 seedlings forms of Khardgy group. The further studies of selected forms have showed that there are very valuable forms among them.

Selected seedlings Khardgy " 5M, 21AP and 37A present a great interest in the selection work as well as they can be grown as wildings in forest places and seed plots